

บรรณานุกรม

- กนกพร ดิบุรี. 2542. “เครือข่ายทางสังคมของผู้หญิงในระบบรับเหมาช่วง: กรณีศึกษาการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิ่งแก้ว ทิศดิง. 2553. “แม่ค้าไทใหญ่พลัดถิ่น กับการปรับเปลี่ยนสถานะทางสังคมในบริบทสถานะกึ่งกึ่งเชิงโครงสร้างในเขตเมืองเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรองทอง สุดประเสริฐ. 2555. “เครือข่ายชาติพันธุ์ข้ามชาติ: การค้าผ้าและผลิตภัณฑ์กัญชงของแม่ค้าแม่ค้า” ใน *ชนชายแดนกับการก้าวข้ามพรมแดน*. (หน้า 297-330) ยศ สันตสมบัติ และคณะ. เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คำพูน บุญทวี. 2520. *นายอ้อยทมิฬ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุรเดช.
- คำพูน บุญทวี. 2550. *ลูกอีสาน: ฉบับนักเรียน*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น.
- จักรกริช สังขมณี. 2555. โครงการวิจัย ชุมชนแห่งนั้นชื่อปรารถนา: วัฒนธรรมการเมืองในชีวิตประจำวันกับเครือข่ายความสัมพันธ์ในการพัฒนาท้องถิ่น สนับสนุน โดย แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดี (นสธ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- จามะรี พิทักษ์วงศ์. 2530. *การเปลี่ยนแปลงของชานา: การผนวกเข้ากับระบบเศรษฐกิจนอกหมู่บ้าน*. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จามะรี เชียงทอง. 2541. *การท่องเที่ยวและผลกระทบต่อคนเลี้ยงช้างในจังหวัดสุรินทร์: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย*.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. 2553. *การเป็นสมัยใหม่กับแนวคิดชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์
- ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. 2549. *เมื่อผู้หญิงคิดจะมีหมวด: การต่อสู้ 'ความจริง' ของเรื่องเพศในสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: คบไฟ
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. 2545. *พ่อค้าวัวต่าง: ผู้บุกเบิกการค้าในหมู่บ้านภาคเหนือของประเทศไทย (พ.ศ. 2398-2503)*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- ทวิช จตุรพถกย์. 2538. “พิธีกรรมเพื่อสืบสอดความเป็นชาติพันธุ์ของชาวเขาจากจน: การศึกษาการปรับตัวทางวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าลีซอ ในจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชิตติญา เหล่าอัน. 2553. “การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของ สังคมชวาในอดีตตั้งแต่ พ.ศ.2500-2550: ศึกษากรณีหมู่บ้านกู่กาสิงห์ จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรชัย อิศรเดช. 2548. “เพศภาวะและเพศวิถี” แปลจาก Gender and Sexes ของ Victor T. King and William D. Wilder. ใน กาญจนา แก้วเทพ และคณะ (บก.). ใน **ทั้งรัก ทั้งใคร่ ทั้งใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง**. เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภาพร อติวานิชยพงศ์. 2557. “คนอีสานกับการทำมาหากิน: ความเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย” **วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา** สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 33(2): 103-128.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2537. “ผู้ขี้ผู้หญิง” ใน **หมายเหตุวัฒนธรรมร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ: แพร่สำนักพิมพ์.
- บุญเกิด พิมพ์วรรณ. 2544. **มรดกไทยอีสาน**. ขอนแก่น: ขอนแก่นคัลเจอร์นารี.
- บุญเลิศ สดสุขชาติ. 2526. **บั้งไฟ**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการโครงการส่งเสริมหนังสือตามแนวพระราชดำริ.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง. 2542. “ความสัมพันธ์หญิงชายและสิทธิทางทรัพย์สินในสังคมชนบทอีสาน” ใน **วารสารสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 11(2): 52-100.
- เบญจมาศ เกตุแก้ว. 2521. **ประเพณีบุญบั้งไฟ**. กรุงเทพฯ: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์
- ปรานี วงษ์เทศ. 2534. **เทศและวัฒนธรรม**. ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัฒนา กิติอาษา. 2557. **คู่มืออีสานใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข. 2551. “อัตลักษณ์ของแรงงานข้ามชาติกับการต่อรองการพัฒนาของชาวบ้านในจังหวัดลำปาง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข. 2552. “พ่อค้าไปนอกถิ่นถิ่นกับการนิยามความหมาย คนไกล”. **วารสารสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 21 (2): 59-100.
- ยศ สันตสมบัติ. 2534. **แม่หญิงสิบยี่สิบ: ชุมชนและการค้าประเวณีในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

- ยศ สันตสมบัติ. 2546. **พลวัตและความยืดหยุ่นของสังคมชานนา: เศรษฐกิจชุมชนภาคเหนือและ การปรับกระบวนการทัศน์ว่าด้วยชุมชนในประเทศโลกที่สาม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย.
- รัตนา บุญมรรษะ. 2548. “ภรรยาฝรั่ง: ผู้หญิงอีสานกับการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม”. **วารสารลุ่มน้ำ โขง 1(2): 1-53.**
- รัตนา บุญมรรษะ โดสกุล. 2550. “ชานนาอีสาน ชาติไทย และการพัฒนาไปสู่ความทันสมัย”. **วารสารสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 19 (1): 68-129.**
- ไรอัน เลน. 2555. “จากชานนาสู่การเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น: การเมือง ประวัติศาสตร์ และการ เลี้ยงชีพของคนขับรถสองแถว” ใน **การเมืองของราษฎรไทยยุค (หลัง) ทักษิณ**. โครงการ ประชาธิปไตยท้องถิ่น (SAPAN-CMU-Project) ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยากร เชียงกุล. 2526. **การพัฒนาทุนนิยมในประเทศไทย ศึกษาในกรณีสังคมเกษตรกรรมภาค กลางพ.ศ. 2503-2523**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นหมาก.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. 2542. “ผู้หญิงในหมู่บ้าน”. **วารสารสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 11 (2): 22-51.**
- สว่าง มีแสง. 2554. “กระบวนการกลายเป็นกิจกรรมกรของหมู่บ้านชานเมืองแห่งหนึ่ง ในจังหวัด เชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. 2550. “ผู้หญิง ผู้ชาย และเพศวิถี: เพศภาวะศึกษาในงานมานุษยวิทยา”. ใน **วารสาร สังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 19 (1): 310-359.**
- สุมิตรา โจสรรคันุสนธิ .2556. “สตรีกับปฏิบัติการณ์ความเป็นผู้นำ: กรณีศึกษาผู้นำสตรีจีนคริสต์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุริยา สมุทรกุลดี, พัฒนา กิติอาษา และนันทิยา พุทระ. 2537. “แม่หญิงต้องตำหูก: พัฒนาการของ กระบวนการทอผ้าและการเปลี่ยนแปลง บทบาทของผู้หญิงในหมู่บ้านอีสานปัจจุบัน”. **นครราชสีมา: ห้องไทยศึกษานิตส์สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี.**
- สุริยา สมุทรกุลดี และคณะ. 2533. **สัญลักษณ์ล้าสมัยในบุญบังไฟ: การวิเคราะห์และตีความหมายทาง มานุษยวิทยา**.ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สุวิทย์ ชีรสาคัด. 2546. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านอีสาน 2488-2544. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- สมสุข หินวิมาน. 2548. “ผีแม่มายประจัญบาน: เพศภาวะ ความตาย และความทันสมัยในสังคมไทยอีสาน.” แปลจาก Attack of the Widow Ghosts: Gender, Death and Modernity in Northeast Thailand ของ Mary Beth Mills. ใน กาญจนา แก้วเทพ และ คณะ กาญจนา แก้วเทพ (บก.). **ทั้งรัก ทั้งใคร่ทั้งใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง**. เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สดี ไส สร้างโสรกและนนท์ พลงวัน. 2555. โครงการการศึกษาการพนันบั้งไฟ ในเอกสารประกอบการนำเสนอ จากการประชุมวิชาการเรื่อง "การพนันรอบบ้าน: ปัญหาที่สังคมไทยไม่อาจมองข้าม" วันที่ 24 สิงหาคม 2555 ณ ห้อง 209 คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดโดย ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- โสภิตา วีรกุลเทวัญ. 2546. การนำเสนอความเป็นตัวตนของหญิงบาร์เบียร์. เชียงใหม่: มูลนิธิผู้หญิง กฎหมาย และการพัฒนาชนบท. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โสภิตา วีรกุลเทวัญ. 2548. **เชียงของ: ชาติพันธุ์และการค้าที่ชายแดน. โครงการ "อำนาจพื้นที่และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์: การเมืองเชิงวัฒนธรรมของรัฐชาติในสังคมไทย"**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เสาวนีย์ น่านวล .2554. “ผู้หญิงมั่งชวยขอบ: การเปิดพื้นที่ของการเพิ่มพลังต่อรองความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศในบริบทข้ามถิ่น”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. 2557. “**สตรีปลอดภัยพลาสติก – ลดโลกร้อน**” [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dailynews.co.th/article/263128> (25 มิถุนายน 2558).
- อริยา เสวตามร์. 2544. **แม่ค้า: ปากปลาร้าหรือเทพธิดาของบ้าน**. เชียงใหม่: ชนบรรณาการพิมพ์.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. 2545. **เส้นผมบังภูเขาคือ: ความคิดสามัญเชิงวิพากษ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการเมือง.
- Benedict, Ruth. 1987. **Thai culture and behavior: An Unpublished War-time Study Dated September 1943**. Ithaca, NY: Cornell University, Department of Far Eastern Studies.

- Hirai, Kyonosuke. 2002. "Exhibition of Power: Factory Women's Use of the Housewarming Ceremony in a Northern Thai Village" In Shigeharu Tanabe and Charles F. Keyes (eds.) **Cultural Crisis and Social Memory: Modernity and Identity in Thailand and Laos.** (pp.185-201), Richmond and Surrey: Curzon.
- Ferguson, James. 1999. **Expectations of Modernity. Myths and Meaning of Urban Life on the Zambian Copperbelt.** Berkeley-Los Angeles-London, University of California Press
- King, Victor T. and William D. Wilder.2003. "Gender and Sexes." **The Modern anthropology of South-East Asia: An Introduction**, London; New York: Routledge Curzon, (pp.262-288).
- Keyes, Charles F. 2010a. "From Peasant to Cosmopolitan Villagers: Refiguring the 'Rural' in Northeast Thailand". In: Paper Presented at the International Conference on Revisiting Agrarian Transformation in Southeast Asia, May 13–15, Chiangmai, Thailand.
- Mills, Mary Beth. 1995. "Attack of the Widow Ghosts: Gender, Death and Modernity in Northeast Thailand". In Aihwa Ong and Michael Peletz, editors. **Bewitching Women, Pious Men: Gender and Body Politics in Southeast Asia.** Berkeley, University of California Press, (pp. 244-273).
- Mills, Mary Beth. 1999. **Thai women in the Global Labor Force: Consuming Desires, Contested Selves.** New Brunswick, New Jersey and London: Rutgers University Press.
- Pattana Kitiarsa. 2006. **Village Transnationalism: Transborder identity among Thai-Isan Migrant Worker in Singapore.** Asia Research Institute, National University of Singapore.
- Potter, Sulamith. 1977. **Family Life in a Northern Thai Village.** London: University of California Press.

การสัมภาษณ์

- แม่ใหญ่กว้าง อายุ 87 ปี, ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
- ลุงจันทร์ อายุ 61 ปี, ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
- พ่อใหญ่มี อายุ 87 ปี, ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
- แม่ใหญ่ใจ อายุ 65 ปี, ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)

แม่ใหญ่ลี อายุ 85 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
พ่อใหญ่วินิจ อายุ 87 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
พ่อใหญ่โรจน์ อายุ 71 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
ลุงบุญชู อายุ 57 ปี ,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
ลุงอุทัย อายุ 51 ปี,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
ลุงสมชัย อายุ 50 ปี,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
แม่ใหญ่ติ่ม อายุ 61 ปี ,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
ป้าอ้วน อายุ 50 ปี, แม่ค้าถุงพลาสติก
ป้าไพ อายุ 50 ปี,รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
พี่ราตรี อายุ 39 ปี ,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
พี่จำปี อายุ 41 ปี ,ชาวบ้านที่เคยไปทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน
ลุงชาติ อายุ 51 ปี ,ผู้ใหญ่บ้าน
ป้าการ อายุ 48 ปี, ชาวบ้านที่สามีและลูกชายประกอบอาชีพขายถุงพลาสติก
ป้าน้อย อายุ 50 ปี, ชาวบ้านที่ไม่มีที่ดินทำกิน
แม่ใหญ่จันทร์ อายุ 75 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
พ่อใหญ่ลี อายุ 70 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
พี่แอร์ อายุ 40 ปี,ยี่ป้าถุงพลาสติก
พี่เก่ง อายุ 42 ปี,ยี่ป้าถุงพลาสติก
ลุงไสว อายุ 65 ปี ,ผู้สูงอายุ บ้านหนองก้าม (นามสมมติ)
น้าнім อายุ 45 ปี , แม่ค้าถุงพลาสติก
น้าเวียง อายุ 45 ปี , แม่ค้าถุงพลาสติก
ป้ามะลิ อายุ 52 ปี ,ชาวบ้านที่ทำอาชีพทำนาเป็นหลัก
กั้ง อายุ 28 ปี,ชาวบ้านที่ทำอาชีพทำนาและรับจ้างทั่วไป